



Nasjonalparkstyret  
for Reinheimen

**Postadresse**  
Postboks 987  
2604 LILLEHAMMER

**Besøksadresse**  
Norsk Fjellsenter,  
Brubakken 2, 2686 Lom  
Norsk Tindesenter  
Havnegata 2, 6300 Åndalsnes

**Kontakt**  
Sentralbord: +47 61 26 60 00  
Direkte: +47 61 26 62 05  
sfinpost@statsforvalteren.no  
<http://www.nasjonalparkstyre.no/reinheimen>

Arild Fallingen

skjåk

Saksbehandler Mari Melbø Rødstøl

Vår ref. 2021/11727-9 432.2

Dykker ref.

Dato 06.12.2021

## **Finndalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2021 - 2022 - oppsetting og tilsyn av jervebås i Lauvlia under lisensjakta - Arild Fallingen**

Nasjonalparkstyret for Reinheimen nasjonalpark gjorde slikt vedtak på styremøtet 03.12.21:

*Med heimel i naturmangfaldlova § 48, får Arild Fallingen og Arild Svare dispensasjon til følgende tiltak:*

1. plassering av ein jervebås i Lauvlia
2. motorferdsel med snøskuter for utkøyring og nødvendig tilsyn med jerbåsen i samband med lisensjakt for jerv.
3. motorferdsel med snøskuter for transport av jerveåte til Arild Fallingen si seter på Sterringen.

*Det er ikke heimel i verneforskrifta til å gje motorferdselløyve til persontransport i samband med åtejakt på jerv.*

Dispensasjonen er gjeve med følgjande vilkår:

- Dispensasjonen er gjeve for lisensjaktsesongen 2021/2022.
- Løyvet gjeld for inntil 10 turar samla, med nødvendig motorferdsel til jervebåsen for å rette opp eventuelle feil i elektronikk/kamera eller ved melding om dyr i båsen.
- Løyvet gjeld for 4 turar for frakt av jerveåte til setra ved Sterringen.
- Køyretrasè er frå vernegrensa ved Nordre Klomsrobekken langs Finndalsvegen til Sterringen.
- Jervebåsen skal plasserast slik at den ikke synes langs sti og veg, både på sommarstid og vinterstid.
- Køyring i verneområda skal avgrensast til det strengt nødvendige for å unngå unødvendig forstyrring av dyrelivet.
- Utfylt køyrerekke, som er felles for både Fallingen og Svare, og dispensasjon skal vera med på turen.
- Køyrrapport skal sendast nasjonalparkforvaltninga innan 5. juni på følgjande skjema:  
[http://www.nasjonalparkstyre.no/Documents/Reinheimen\\_dok/Rapporteringsskjema\\_motorferdsel.pdf](http://www.nasjonalparkstyre.no/Documents/Reinheimen_dok/Rapporteringsskjema_motorferdsel.pdf)



---

*Dispensasjon gjeld i høve verneforskrifta og naturmangfaldlova. Det vert gjort oppmerksam på at løyve til motorferdsel med snøscooter og må avklarast med Vågå og Lom kommune og grunneigar jf. «Lov om motorferdsel i utmark».*

**Klage:**

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova § 28. Ei eventuell klage skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast til Nasjonalparkstyret for Reinheimen.

Med helsing

Mari Melbø Rødstøl  
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:

Lom kommune	Midtgard	2686	LOM
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Sander Sæltun			
Statens Naturoppsyn v/Per Olav Haugen			
Esben Reidar Bø			
Finndalen fjellstyre			
Vågå kommune	Edvard Storms veg 2	2680	VÅGÅ
Therese Ruud			
Statens Naturoppsyn v/Thomas Rødstøl			
Kristine Sørli			
Laila Nersveen			
Reinheimen-Breheimen villreinutval			
v/Knut Granum			



## Saksframlegg

Samrøystes som innstillinga.

### **Finndalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2021 - 2022 - oppsetting og tilsyn av jervebås i Lauvlia under lisensjaka - Arild Fallingen**

#### **Innstilling frå forvaltar**

Med heimel i naturmangfaldlova § 48, får Arild Fallingen og Arild Svare dispensasjon til følgjande tiltak:

1. plassering av ein jervebås i Lauvlia
2. motorferdsel med snøskuter for utkøyring og nødvendig tilsyn med jerbåsen i samband med lisensjakt for jerv.
3. motorferdsel med snøskuter for transport av jerveåte til Arild Fallingen si seter på Sterringen.

Det er ikkje heimel i verneforskrifta til å gje motorferdselløyve til persontransport i samband med åtejakt på jerv.

#### Dispensasjonen er gjeve med følgjande vilkår:

- Dispensasjonen er gjeve for lisensjaktsesongen 2021/2022.
- Løyvet gjeld for inntil 10 turar samla, med nødvendig motorferdsel til jervebåsen for å rette opp eventuelle feil i elektronikk/kamera eller ved melding om dyr i båsen.
- Løyvet gjeld for 4 turar for frakt av jerveåte til setra ved Sterringen.
- Køyretrasè er frå vernegrensa ved Nordre Klomsrobekken langs Finndalsvegen til Sterringen.
- Jervebåsen skal plasserast slik at den ikkje synes langs sti og veg, både på sommarstid og vinterstid.
- Køyring i verneområda skal avgrensast til det strengt nødvendige for å unngå unødvendig forstyrring av dyrelivet.
- Utfylt køyrerekke, som er felles for både Fallingen og Svare, og dispensasjon skal vera med på turen.
- Køyrerapport skal sendast nasjonalparkforvaltninga innan 5. juni på følgjande skjema:  
[http://www.nasjonalparkstyre.no/Documents/Reinheimen\\_dok/Rapporteringsskjema\\_motorferdsel.pdf](http://www.nasjonalparkstyre.no/Documents/Reinheimen_dok/Rapporteringsskjema_motorferdsel.pdf)

Dispensasjon gjeld i høve verneforskrifta og naturmangfaldlova. Det vert gjort oppmerksam på at løyve til motorferdsel med snøscooter og må avklarast med Vågå og Lom kommune og grunneigar jf. «Lov om motorferdsel i utmark».



--- slutt på innstilling ---

## Dokument i saka

Søknad frå Arild Fallingen og Arild Svare sendt på e:post 14.11.2021.

Uttale frå Vågå kommune på e:post 17.11.2021

Uttale frå Lom kommune på e:post 15.11.2021

Uttale frå Statsforvaltaren i Innlandet på e:post 15.11.2021

## Saksopplysningars

Uttale frå Vågå kommune ved Laila Nersveen:

Vågå kommune er positiv til plassering. Den er tenkt plassert i eit område der jerven ferdast. I tillegg er det gode mobilsignal slik at motorferdsel kan reduserast til eit minimum. Nils Øygarden har tidlegare hatt to jervbåsar i Finndalen ved Søre Gymmergrove. SNO har vore og sett på desse og dei er ikkje godkjende. Dei har forsøkt å reparere den nyaste båsen, men det blir ikkje bra nok. Ingen av desse to båsane blir difor tatt i bruk i år og det er viktig at det blir ei båsfelle i Finndalen. Vågå kommune meiner difor det er viktig at plassering blir godkjend da det er like sannsynleg at jerven kan gå i fella ved Lauvlie som ved Søre Gymmergrove.

Uttale frå Statsforvalteren i Innlandet ved Therese Ruud:

Statsforvalteren kan gi tillatelse til å bruke båsfelle for fangst av jerv etter forskrift om utøvelse av jakt og fangst. Før vi gir en slik tillatelse så skal vi gjøre vurderinger av plassering av nye båser, og vi innhenter ofte uttalelse fra kommune når båsen er ny og i dette tilfelles så må den også behandles av Nasjonalparkstyret. Fint om kommunen kan sende oss en liten vurdering av plasseringen og i tillegg avventer vi behandling i Nasjonalparkstyret.

Dersom båsen skal ha elektronisk overvåkning er det en forutsetning at den er plassert slik at den har god dekning for sending av bilder fra kamera og sending av signaler fra felleværslar (Minkpolice). Videre må jervebåsen må også plasseres slik at fysisk tilsyn kan gjennomføres uansett vær- og føreforhold, og uten at fysisk tilsyn tar uforholdsmessig lang tid. Slik vi vurderer plasseringen som er omsøkt så tilfredsstiller den disse kravene til plassering.

I tillegg til å vurdere plassering av båsen så stiller vi krav om er at båsen er teknisk godkjent av SNO. Båsen til Arild Fallingen er enda ikke vurdert av SNO, men dette må gjøres før vi kan gi tillatelse til å ta i bruk båsen. Vi minner også om at søker må ha grunneiertillatelse for å sette opp bås på omsøkt sted.

Når det gjelder behovet for motorisert ferdsel så henviser vi til kommunene, nasjonalparkstyret og grunneier.

Med bakgrunn i dette så avventer vi endelig behandling av søknaden om å bruke bås til lisensfelling av jerv som omsøkt til søknaden er behandlet i Nasjonalparkstyret for Reinheimen og den er teknisk vurdert av SNO. **Plassering med tanke på mobildekning og mulighet for fysisk tilsyn er tilfredsstillende for å kunne få tillatelse til båsfangst slik Statsforvalteren vurderer søknaden pr. nå.**

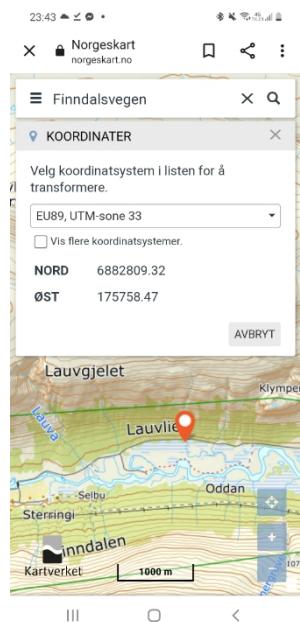


Nasjonalparkforvalter tok ein samtale med Sander Sæltun som er saksbehandlar i Lom kommune. Søkjar må i tillegg til å få løyve til motorferdsel frå Nasjonalparkstyret, få godkjenning frå kommunen. Kommunen kan gje snøskuterløyve etter søknad til utkøring av åte og jervebåsar, men ikkje til persontransport i samband med åtejakt.

## Søknaden

Arild Fallingen og Arild Svare søker om oppsetting av jervebås og løyve til å nytte snøskuter i samband med dette. Dei søker også om å nytte snøskuter i samband med åtejakt på jerv. Formålet er å effektivisere lisensfellinga av jerv.

Jervebåsen skal plasserast midt mellom Lauva og Klympen, ca 100 m sør for Finndalsvegen. Båsen vil plasseres her pga god mobildekning på stedet og at det over fleire år er registrert kryssing av jervespor. Det er også enkel adkomst frå Finndalsvegen sjølv om den ikkje vil synes.



Søkjer tenker det vil holde med 10 turar for tilsyn av båsen og at det kan kombineres med åtejakt på jerv ved Sterringen. «*Det vil vere nødvendig med 8 turer alene til åtejakta for å vokte denne. Dette er en meget god åteplass med regelmessig besøk av jerv, men avstanden fra Skårvangen er såpass lang at det er helt nødvendig med snøscooter for å holde den voktet. All snøscootertransport er bare aktuel fra Skårvangen. Dette er både med tanke på avstand og av hensyn til villrein.*



## Heimelsgrunnlag

### Delegering

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har delegert forvaltningsmyndighet for Reinheimen nasjonalpark og tilhøyrande landskapsvernombområde og naturreservat i medhald av naturmangfaldlova § 62 og nasjonalparkstyret sine vedtekter, sist revidert 17.08.2015.

### Søknaden blir vurdert etter:

- Forskrift for Finndalen landskapsvernombområde, 24.11.2006
- Forvaltningsplan for Reinheimen, mars 2010
- Naturmangfaldlova (nml), 19.06.2009

### Verneformål – forskrift

Verneføremålet § 2, for Finndalen lvo er som følger:

«Formålet med Finndalen landskapsvernombområde er å:

- ta vare på eit eigenarta og vakkert natur- og kulturlandskap, der verdifullt setermiljø, vegetasjon og kulturminne utgjer ein vesentleg del av landskapet sin eigenart.
- ta vare på leveområde og trekkområde for villreinen, og anna biologisk mangfald som pregar landskapet.
- ta vare på geologiske førekommstar og landskapsformer.
- ta vare på vakker og særpreget vassdragsnatur.

*Ålmenta skal ha tilgang til naturoppleveling gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.»*

Verneforskriftene i høve til oppføring av jervbås:

Landskapet i Finndalen lvo er i medhald av § 3 pkt. 1.1 verna mot inngrep.

Forvalningsstyresekta kan med heimel i § 3, pkt. 1.3 gje løyve til oppføring av nye bygg til jordbruks- og seterføremål. Verneforskrift og forvaltningsplan opnar i utgangspunktet berre for bygging nye bygg tilpassa driftsmessige behov i landbruket, og bygningar som til ei kvar tid inngår i gjeldande seterforskrift til fjellova. Oppsetting av jervbås er ikkje eit tiltak i dei spesifiserte reglane for unntak som nasjonalparkstyret kan gje løyve til, og må derfor vurderast etter § 48 i nml.

Motorisert ferdsel i samband med jervebås:

I Finndalen lvo er motorisert ferdsel i utgangspunktet forbode, § 3, pkt. 5.1. Finndalsvegen er open for motorisert ferdsel når den er open (§ 3, pkt. 5.2, b). Forvalningsstyresekta kan gje løyve til nødvendig varetransport med snøscooter på faste køyretraseer til hytter og buer, utkjøring av salt i regi av beitetal mm, § 3, pkt. 5.3, b), c), men tilsyn med jervbåsar er ikkje av dei spesifiserte unntaka nasjonalparkstyret kan gje løyve til etter verneforskrifta.

Søknad om oppføring av jervbås, motorisert ferdsel med traktor og snøscooter for plassering av bås og tilsyn under lisensfellingsperioden, må behandles etter § 48 i naturmangfaldlova, generelt unntak frå verneforskrifta.



Motorisert fersel i samband med åtejakt:

I forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag gjøres følgende endringer:

§ 5b skal lyde:

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av snøscooter på vinterføre for utkjøring og tilsyn med jervebåser som er tillatt av fylkesmannen etter forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst § 31 første ledd bokstav a). Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av snøscooter på vinterføre for utkjøring av åte og åtebuer i forbindelse med felling av jerv. Kjøring etter første og annet punktum skal skje etter bestemte traseer som angis i kommunens vedtak. Antall tillatte turer etter annet punktum skal avgrenses og framgå av tillatelsen. Lisenshaver skal føre logg som på forespørsel må forevises til naturoppsynet.

**Kommunen har difor kun mogleheit til å gje snøskuterløyve etter søknad til utkjøring av åte og jervebåsar, men ikkje til persontransport i samband med åtejakt.**

## Naturmangfaldlova

Naturmangfaldlova § 48 inneholder tre alternativ for dispensasjon fra vernevedtak. Det kan gjevast dispensasjon dersom det ikkje strider mot vernevedtaket sitt føremål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, eller dersom omsyn til tryggleik eller omsyn til vesentlege samfunnsinteresser gjer det nødvendig. Dersom eit omsøkt tiltak eller aktivitet ikkje strider mot vernevedtaket sitt føremål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, kan forvaltningsmyndigheita vurdere dispensasjon etter § 48.

I medhald av nml § 7, skal søknaden vurderast etter dei miljørettslege prinsippa i nml §§ 8-12, og presedensverknad.

## Presedens

I enkeltsaker skal ein vurdere verknaden av presedens ved at andre kan få dispensasjon til liknade tiltak i verneområdet. Dette følgjer ikkje minst krav til likebehandling.

Presedensvurdering bør vera så konkret som mogleg, jf. Retningsliner for vurdering av presedens i byggesaker etter naturmangfaldloven § 48, gjeve av KLD, ved brev frå Miljødirektoratet 02.03.2015.

Det er gitt løyve av Reinheimen nasjonalparkstyre i 2015 om utsetting av jervebås i Finndalen og motorfersel i samband med dette. 2017 var det gitt snøskuterløyve for utkjøring av åte i samband med jervejakt i Romsdalen lvo.

## Vurdering

Det har vært store tap av sau til jerv i Finndalen i løpet av beiteseongen 2021.

Statsforvaltaren i Innlandet tok difor kontakt med nasjonalparkforvaltarane i Reinheimen for å opplyse om situasjonen. Det er gitt ut løyve til uttag av 8 jerv innafor jerveprioritert område i region 3 i lisensjaktpérioda 2021/2022.

Det er allereie to andre jervebåsar i Finndalen, men ifylgje Vågå kommune er ikkje desse godkjende og vil ikkje bli nytta denne sesongen. Jervebåsen som blir sett opp av Arild Fallingen og Arild Svare vil bli den einaste jervebåsen i Finndalen denne lisensjaka.



---

Verneverdiane i Finndalen lvo er knytt til natur- og kulturlandskapsverdiar, der setermiljø utgjer ein vesentleg del. Forvaltningsstyretemakta kan i følgje forvaltningsplan tillate nye byggverk som er nødvendige for jordbruk- og seterføremål. Jervbås er ein installasjon som er tillat under lovleg lisensfelling av jerv. Jervbåsane er og mobile, og vil ikkje vera permanente byggverk i verneområdet. Av omsyn til kulturlandskapsverdiane vil ikkje ei midlertidig plassering av jervbåsar under lisensfelling vera til nemneverdig ulempe eller skade for verneverdiane i området.

Plassering av jervbåsane vil likevel vera avgjerande for kor stor den samla belastning tiltaket har i verneområdet. Det er viktig at den plasserast i eit område som har mobildekning for å minimere behovet for motorisert ferdsel i samband med tilsyn. Jervebåsen vil ha elektronisk overvåking, slik at det kun er nødvendig med tilsyn om noko hender med kameraet. I landskapsvernombudet er det ei målsetting om å halde motorisert ferdsel på eit minimum, men under lisensfelling kan noko motorisert ferdsel vera naudsynt for at fellinga skal kunne gjennomførast på ein effektiv måte.

Det er komme positiv uttale frå både Vågå kommune og frå Statsforvalteren om plasseringa av jervebåsen.

Både søknad om utplassering av jervbåsar og om motorferdsel er vurdert etter naturmangfaldlova § 8 –12: Kunnskapsgrunnlaget for avgjerda blir vurdert som tilstrekkeleg. På denne tida av året er det lite sannsynleg at motorferdsla langs vegen i Finndalen vil uroe villrein eller anna dyreliv nemneverdig. Løyvet vil difor truleg ikkje påverke eller medføre skade på naturmangfaldet i området (nml. § 8-9). Det er minimalt med motorferdsel i verneområdet og samla belastning blir ikkje vurdert som skadeleg for økosystemet (nml. § 10). Det er heller ikkje betre alternative tiltak eller transportmiddel som kan nyttast jmf § 12 (miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetode). Naturmangfaldlova § 11 (Kostnad ved miljøforringing) blir ikkje vurdert som relevant for denne søknaden.

Kommunen har kun moglegheit til å gje snøskuterløyve med heimel i motorferdsellova til utkøring av åte og jervebåsar og ikkje til persontransport i samband med åtejakt. Vi ser ikkje grunn til at nasjonalparkstyret skal gje løyve til persontransport for åtejakt. Søkjær kan planlegge åtejakta i samband med utkøringa av åtet. Ved å nytte store kadaver til åte vil 4 turar være tilstrekkeleg for utkøring.

Ut i frå ei total vurdering meiner vi at plassering av jervebås, og nødvendig motorferdsel i samband med tilsyn og utkøring av åte vil være av forbigåande karakter, ikkje stir mot vernevedtakets sitt føremål og ikkje påverkar verneverdiane nemneverdig.